

Locatie in beeld.

Pedagogisch werkplan
van onze vestiging voor
gespecialiseerde groepsbegeleiding
bso

2025

Inhoud:

Inleiding.

- Pedagogisch Kompas in het kort

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

- Eigenheid van onze vestiging
- Onze vestiging
- Basisgroepen
- Beroepskracht-kindratio (BKR)
- Hbo-stagiairs

Opvoeden doen we samen.

Met ouders

- Kennismaken en wennen
- De mentor
- Elkaar informeren
- Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Door groepsmanagement

- Gedifferentieerd werken
- Beredeneerd en methodisch werken
- Teamwerk
- Samen kinderen volgen
- Naar een andere groep
- Signaleren van bijzonderheden
- Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen
- Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

Met andere organisaties

- Samenwerken met het onderwijs
- Samenwerken met andere organisaties

In een rijke uitdagende omgeving.

- Verschillende soorten bso's
- Indeling van de ruimte
- Inrichting van de hoeken en plekken
- Geordend materiaal
- Buitenruimte
- Duidelijkheid voor ieder kind

Met ruimte voor initiatief.

- Vrij spel en uitnodigende activiteiten
- Eten en drinken
- De overgang van school naar bso

- Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Altijd in dialoog.

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

- Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt
- Extra opvang afnemen
- Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach
- Bijzonderheden van onze vestiging en gemeentelijke eisen

Bijlage 1. De ontwikkelingsgebieden op een rij**Bijlage 2. Activiteiten domeinen****Bijlage 3. Overzicht formulieren pedagogisch werkplan****Bijlage 4. Begrippenlijst****Bijlage 5. Gebruikte literatuur**

Vestiging in beeld.

Pedagogisch werkplan van onze vestiging voor buitenschoolse opvang (bso)

Naam vestiging: KluppluZ De Vijfkamp
Adres vestiging: Torenberglaan 52, 5628 EP Eindhoven
Op onze vestiging is de leidinggevende: Yolanda Puerto Valverde
Onze Zorgcoördinator is: Karin Niemeijer

Waar in dit pedagogisch werkplan 'ouders' staat, kan ouder(s)/verzorger(s) worden gelezen. Waar 'zij' staat, kan 'hij' of 'die' worden gelezen.

Inleiding.

Dit pedagogisch werkplan is bestemd voor iedereen die benieuwd is naar onze vestiging – van ouders en verzorgers tot medewerkers van de GGD. Voor onze eigen pedagogisch professionals is het een naslagwerk. Het pedagogisch werkplan beschrijft de sfeer op onze vestiging én de manier waarop we voldoen aan de wettelijke pedagogische eisen.

Het pedagogisch werkplan *Locatie in beeld* ligt in het verlengde van het *Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG.

Pedagogisch Kompas in het kort

Kinderen zijn ontdekkers, onderzoekers, kunstenaars, kunstmakers, wetenschappers en handarbeiders – alles is in aanleg aanwezig. En elk kind is uniek. Geboren met een eigen aard, karakter, aanleg en talenten. Het is aan ons om die te zien, om ieder kind in beeld te hebben. Wij willen alle kinderen veel verschillende ervaringen bieden waardoor ze steeds een volgende stap kunnen zetten op hun ontwikkelpad. Elke dag weer.

We leren de kinderen kennen door goed naar ze te kijken en te luisteren. Voelt het kind zich goed (welbevinden)? En is de betrokkenheid hoog? Dat zijn de vragen die ertoe doen.

De antwoorden geven ons onmiddellijk feedback over onze inzet en de interactie met de kinderen. Doen we de goede dingen? We zien het direct: welbevinden en betrokkenheid zijn de graadmeters. Zowel voor een individueel kind als voor de groep.

Dagelijks stimuleren we het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen met vier pijlers:

- Opvoeden doen we samen
- In een rijke uitdagende omgeving
- Met ruimte voor initiatief
- Altijd in dialoog

In dit pedagogisch werkplan van de vestiging lees je hoe we praktisch invulling geven aan de vier pijlers. In het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG lees je meer over de visie erachter.

Nieuwsgierig naar ons complete pedagogisch beleid? Kijk op onze website.

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

In dit hoofdstuk: een beschrijving van de vestiging, de basisgroepen, de beroepskracht-kindratio en de inzet van beroepskrachten in opleiding.

Eigenheid van onze vestiging

De KluppluZ vestiging aan de Vijfkamp zit gevestigd in een pand van de Salto school De Vijfkamp. Dit betreft een school voor speciaal basisonderwijs waar een plek wordt geboden aan kinderen met leerproblemen, opvoedingsmoeilijkheden en of lichte gedragsproblemen. De scholenorganisatie Salto heeft in de regio Eindhoven 19 reguliere basisscholen en 2 SBO scholen.

KluppluZ biedt in deze SBO school naschoolse gespecialiseerde groepsbegeleiding voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar die (tijdelijk) extra ondersteuning nodig hebben. We ontvangen voornamelijk kinderen van SBO school De Vijfkamp waar wij gevestigd zitten. Maar ook hebben wij enkele kinderen van omliggende scholen. De kinderen van de omliggende scholen zullen door middel van taxi-vervoer naar onze vestiging worden gebracht.

KluppluZ huurt in de school 1 lokaal dat vrijwel centraal in het pand is gelegen naast de bibilothek. De groepsruimte heeft twee zijdes met ramen die deels zijn afgeplakt in verband met de prikkels. Er zitten twee ramen naast de entree van het lokaal en daartegenover zit een zijde met drie ramen die uitkijken op het schoolplein. Het schoolplein loopt rondom de gehele school/ het gehele pand. Naast de groepsruimte bevinden zich om de hoek de toiletten voor de kinderen.

KluppluZ mag gebruik maken van de verschillende ruimten in het pand zoals het handenarbeidlokaal, de keuken, de buiten speelruimten en de kleine gymzaal.

Op de locatie zullen wij gaan werken met een vast team aan pedagogisch professionals en met een vaste structuur.

De kinderen moeten zich welkom voelen en onderdeel van de groep; dit doen we onder andere door een foto op het planbord te plaatsen op de dagen dat zij aanwezig zijn en het plaatsen van een foto op de stoel/kruk voor de zitplek aan tafel.

Om de kinderen goed te ontvangen én als onderdeel van onze werkwijze, willen we graag van ze horen/zien hoe zij zich voelen bij binnenkomst. Dat doen we door middel van een praatje maken en eventueel de emotiemeter. Op iedere locatie van KluppluZ gelden de groepsafspraken (aardig zijn voor elkaar, rustig praten, goed omgaan met materialen), deze zijn visueel gemaakt en worden zichtbaar in de ruimte opgehangen en met de kinderen opgesteld en doorgenomen.

De groep heeft de beschikking over een planbord en pictogrammen welke wordt gebruikt om de dagplanning te maken. Dat gebeurt op de navolgende wijze: kinderen plannen bij binnenkomst voor ieder half uur op de klok een hoek waarin zij gaan spelen. Voor sommige kinderen is dit lastig, zij kunnen dan in kwartieren plannen. De kleur van de hoek waar ze in willen spelen hangen ze met een gekleurd pictogram bij de juiste tijd en hun eigen foto op het planbord;

Vaste activiteiten zoals fruit eten en buitenspelen worden voor de komst van de kinderen al op het planbord gehangen;

We werken met speelhoeken die zijn afgebakend door middel van kasten (roomdivider) en kleden. Het lokaal beschikt over een 'doen alsof hoek', een constructie hoek, mini/wereldstad, een chillhoek een spelletjestafel en de themahoek. Deze hoeken zijn ingericht voor een bepaalde activiteit of spel materiaal. De indeling van de ruimte biedt mogelijkheid om te kiezen voor rustig of meer actief spel, individueel spel of naast elkaar. Het is belangrijk dat er een goed overzicht is op de groep en er een rustige en sfeervolle uitstraling heerst. Belangrijke looproutes worden vrijgehouden.

De kinderen krijgen maximaal een half uur schermtijd per dagdeel en verder wordt alleen- en samenspel waar nodig afgewisseld. Kinderen worden gestimuleerd om samen te spelen en indien nodig worden er regels opgesteld om het spel op een prettige manier te laten verlopen.

Op onze locatie werken we inclusief: alle kinderen zijn welkom, ongeacht afkomst, sociaal-economische positie, cultuur, geslacht of gender. We volgen de eigen ontwikkeling van elk kind. Kinderen behandelen elkaar eerlijk en gaan respectvol met elkaar om. We hechten er waarde aan, dat er een open en eerlijke communicatie is tussen ouders en de medewerkers van KluppluZ. We respecteren elkaars mening en bijdrage.

Onze locatie

De KluppluZ locatie De Vijfkamp biedt naschoolse gespecialiseerde groepsbegeleiding (BSO+) aan voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Op deze locatie bevindt zich één groep van maximaal 10 kinderen per dag.

Voor alle kinderen wordt een begeleidingsplan opgesteld, met daarin doelen, waar zij voor een bepaalde periode aan werken op de groep. De doelen worden opgesteld in overleg met ouders, verwijzer en eventueel met school. 1 of 2 keer per jaar vindt een gesprek plaats om de doelen te evalueren met ouders en degene die de indicatie heeft afgegeven. In de gemeente Eindhoven betreft zich veelal een WJ-Generalist.

De locatie is 52 weken per jaar geopend. Op feestdagen is de locatie gesloten. Dit geldt voor Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag, Koningsdag, Bevrijdingsdag, Tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, Pinksteren en eerste & tweede Kerstdag.

Gedurende de schoolweken is de locatie geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 14:30u tot 18:00u en op woensdag van 12:45u tot 18:00u. Tijdens vakanties en studiedagen is de locatie geopend van 8:30u tot 18:00u. Ouders dienen hun kind(eren) 4 weken voor de start van de vakantie en/of studiedagen aan te melden. KluppluZ hanteert een nieuw beleid op het aan-& afwezig melden van de kinderen in verband met de huidige spelregels vanuit de Kinderopvang en Jeugdwet.

De ouders worden hierover geïnformeerd tijdens het startgesprek.

Basisgroepen

Op onze locatie werken we met vaste groepen kinderen en een vast team van pedagogisch professionals.

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen
------------	-------------------	--------------------------

KluppluZ De Vijfkamp	4 tot 13 jaar	10 kinderen
----------------------	---------------	-------------

Tijdens het kennismakingsgesprek vertellen we ouders over de groep waar hun kind wordt opgevangen. We vertellen voor welke leeftijd de groep is en hoe groot de groep is. Ook vertellen we welke pedagogisch professionals bij de groep horen, wanneer zij werken, en hoe we vaste pedagogisch professionals vervangen bij ziekte en vakantie. Op de locatie is te zien wie welke dag werkt – en zo nodig op welke tijden.

In uitzonderlijke situaties maken kinderen gebruik van een tweede basisgroep of een andere locatie. Afspraken hierover worden per kind met ouders per situatie afgestemd en schriftelijk vastgelegd.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Op onze locaties werken wij volgens de BKR-afspraken die gemaakt zijn in de regiogemeente. We berekenen hoeveel pedagogisch professionals er minimaal aanwezig moeten zijn op een groep. Na de dagelijkse schooltijd en gedurende vrije middagen van de basisschool mag er maximaal een halfuur worden gewerkt met tenminste de helft van de pedagogisch professionals. Is de bso dagelijks tien uur of meer open, dan mag er per dag maximaal drie uur worden gewerkt met ten minste de helft van de pedagogisch professionals. In ons basisrooster staat hoe de inzet van pedagogisch professionals is geregeld voor elke groep apart.

Onze gangbare personeelsdiensten en pauzetijden tijdens schoolvakanties en studiedagen van de basisschool zien er als volgt uit:

Diensten	Pauzetijd tussen	Pauzeduur per professional
8.30 - 18.00 uur	13.00 - 14.30 uur	30 tot 45 minuten
9.00 - 18.00 uur	13.00 - 14.30 uur	30 tot 45 minuten

In de volgende situaties wordt afgeweken van de BKR:

Tijdens pauzes van pedagogisch professionals (1 pedagogisch professional is op de groep en de ander houdt pauze in de school).

Bij ziekte en calamiteiten van medewerkers op de groep.

Hierbij gelden de volgende pedagogische afwegingen:

Er zijn minder kinderen aanwezig bij het openen en sluiten.

Op de volgende manieren blijven pedagogisch professionals aandacht besteden aan de behoeften van de kinderen:

Duidelijke taakverdeling.

Dagplanning met pictogrammen.

Vorbereide omgeving waarin kinderen zich prettig voelen.

Gedifferentieerd werken.

Hbo-stagiairs

Naast onze professionals werken er regelmatig hbo-stagiairs op onze locatie. We hanteren het stagebeleid van Wij zijn JONG.

Hbo-stagiairs.

Op onze locatie zijn vaak een of meer stagiairs aanwezig die het vak van pedagogisch professional leren. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten ter bevordering van de ontwikkeling van kinderen op de gestelde begeleidingsdoelen. Dat doen ze onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch professionals van de groep waar ze werken. Die zijn altijd in de buurt. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de stagiairs toe. Elke stagiair heeft een interne stagebegeleider met een hbo-achtergrond.

Opvoeden doen we samen.

De praktische invulling van de pijler 'Opvoeden doen we samen' heeft drie onderdelen: het contact met ouders, ons groepsmanagement, en de samenwerking met andere organisatie zoals basisscholen. Samen zetten we ons in voor de kinderen, zodat zij hun mogelijkheden en talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Opvoeden doen we samen – met ouders

In dit deel: kennismaken en wennen, de mentor, elkaar informeren, en samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen.

Kennismaken en wennen

In de eerste periode leggen we de basis van de vertrouwensrelatie tussen de ouders, het kind en de pedagogisch professionals. We willen aansluiten bij de wensen en behoeften van het kind en zijn ouders. Het ene kind heeft meer moeite met nieuwe situaties of een nieuwe omgeving dan het andere. We besteden daarom bewust aandacht aan het wennen. Hoe eerder een kind zich veilig voelt bij ons (welbevinden), hoe sneller het betrokken kan spelen. Tijdens het startgesprek met de ouders bespreken we de manier van wennen die prettig is voor hun kind en leggen we afspraken vast in het begeleidingsplan. In de wen- en observatieperiode kijken we samen naar het welbevinden en de betrokkenheid van het kind, evalueren we de voortgang en bespreken we of het aanbod toereikend is.

De wen- en observatieperiode ziet er als volgt uit:

Voordat een kind start wordt er binnen KluppluZ via de aanmeldcommissie beoordeeld en bekeken of de plaats passend is. Hierbij is een Zorgcoördinator, Gebiedsmanager en Plaatsingscoördinator betrokken. Indien er beoordeeld is dat de plaatsing mogelijk passend is, wordt er een startgesprek gepland.

Nadat het startgesprek heeft plaatsgevonden en alle benodigde informatie verzameld is, de financiering is geregeld kan het kind starten op de groep. Vanaf deze start volgt een observatieperiode van zes weken. In deze periode staat het wennen aan elkaar centraal en zijn er nog geen leerdoelen opgesteld. De pedagogisch professionals zullen het kind meenemen in de structuur van de groep en extra ondersteunen. Het kind leert de groepsgenoten en pedagogisch professionals kennen.

Deze tijd wordt ook benut door de pedagogisch professional om kritisch te kijken of de begeleidingsgroep van KluppluZ De Vijfkamp de juiste plek is voor het kind. De pedagogisch professional kijkt of het kind kan functioneren in groepsverband in een setting voor vrijetijdsbesteding en of het een periode zelfstandig kan spelen zonder directe nabijheid van een pedagogisch professional. Verder kijkt de pedagogisch professional naar of het kind bij KluppluZ tot ontwikkeling kan komen op de gestelde doelen bij aanmelding en of de fysieke en psychische veiligheid van het kind en de omgeving gewaarborgd kan worden. Wanneer blijkt dat het kind een andere of intensievere vorm van hulp nodig heeft, gaat de pedagogisch professional daarover in gesprek met ouders en zorgcoördinator en wordt een advies uitgebracht.

Na de observatieperiode voert de pedagogisch professional een gesprek met ouders en indicatiesteller. Deze pedagogisch professional wordt ook de mentor, de vaste contactpersoon binnen KluppluZ waarbij ouders in basis terecht kunnen en die de voortgangsgesprekken voert.

De mentor schrijft het begeleidingsplan, waarin de doelen beschreven worden, die tijdens het evaluatiegesprek samen met ouders en indicatiesteller (en/of school) opgesteld worden.

De mentor

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Dat is een van de pedagogisch professionals van de groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voert ook het startgesprek. Ze vertelt het kind en de ouders dan onder andere wat haar rol als mentor inhoudt. Allereerst volgt de mentor de ontwikkeling van het kind. Ze heeft aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van het kind, en nodigt de ouders uit om daarover in gesprek te blijven. Verder streeft ze naar een soepele overgang tussen thuis, de opvang en het basisonderwijs. Als de mentor langere tijd afwezig is, zorgen we voor vervanging. De nieuwe mentor licht de ouders daarover in. Als we een mentor toewijzen, kiezen we er een die voldoende aanwezig is tegelijkertijd met het kind. We houden ook rekening met het aantal kinderen waarvan een pedagogisch professional al mentor is.

Elkaar informeren

We vertellen ouders waar ze belangrijke informatie kunnen vinden. Daarnaast laten we weten wat hun kind bij ons doet en hoe het gaat. Als ouders behoefte hebben aan een gesprek of een vraag willen stellen, dan maken we daar tijd voor. Wij informeren ouders, en ouders informeren ons. Want we horen graag hoe het thuis met het kind gaat. Dankzij die informatie kunnen we beter aansluiten bij (het gedrag van) het kind. Tijdens individuele contacten stemmen we goed af op alle verschillende ouders die onze locatie bezoeken. We benaderen ook regelmatig alle ouders tegelijk als we informatie willen delen.

Haalmoment

Het haalmoment is een laagdrempelige mogelijkheid om met ouders te praten en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van het kind. Er is ook gelegenheid voor kinderen om uit eigen initiatief te vertellen hoe ze de middag hebben beleefd. Tijdens de uitwisseling letten we op privacy: als er andere ouders of kinderen in de buurt zijn, bespreken we geen privézaken van het kind of de ouders.

Gesprek met de mentor

Na de observatieperiode van 6 weken volgt een evaluatiegesprek. Daarna wordt er zes tot acht weken voor het aflopen van de indicatie een evaluatiegesprek gevoerd met ouders/verzorgers en de betrokken verwijzer. Tijdens dit gesprek wordt besproken over de begeleiding wordt verlengd of niet. Soms kan het voorkomen dat er vaker een evaluatiegesprek wordt gepland. Op het einde van het begeleidingstraject/de looptijd van de beschikking vindt er een eindgesprek plaats waarin de mentor samen met ouders en de verwijzer terugkijkt op de begeleiding en de doelen uit het begeleidingsplan.

Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Opvoeden doen we samen met ouders. We sluiten aan op thuis, met een gezamenlijk doel: de ontwikkeling van kinderen verrijken. Voor kinderen die KluppluZ bezoeken heeft de wederzijdse betrokkenheid een grote meerwaarde. Want door elkaar te versterken en een passende begeleiding te geven, kan het kind zich op alle gebieden positief ontwikkelen.

Hieronder lees je hoe we samenwerken en aansluiting zoeken bij de thuissituatie.

- We betrekken ouders bij thema's, projecten, activiteiten/spelimpulsen tijdens de overdracht, in nieuwsbrieven, mails en via foto's;
- We praten met ouders bij het ophalen over de ontwikkeling bij KluppluZ en thuis, hierbij letten we erop dat we alle ouder(s)/verzorger(s) regelmatig zien en spreken;

- We laten ouders foto's en filmpjes zien van hun kind(eren) gedurende de dagdeel/ dagdelen bij KluppluZ;
- We schrijven ieder kwartaal een nieuwsbrief met daarin informatie over activiteiten van de kinderen, over het personeel, thema's, over de organisatie en de dagelijkse gang van zaken;
- We gaan met ouders in gesprek over het welbevinden en de betrokkenheid van het kind thuis en bij de opvang. Dit doen we tijdens een overdacht moment en tijdens de jaarlijkse evaluaties;
- Waar nodig sluit de mentor aan bij MDO's op de scholen om met de ouder(s)/verzorger(s) en alle andere betrokken partijen de ontwikkelingen van het kind te volgen;

Opvoeden doen we samen – door groepsmanagement.

In dit deel: gedifferentieerd werken, teamwerk, samen kinderen volgen, naar een volgende groep, signaleren van bijzonderheden, pedagogisch beleid evalueren en borgen, en pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar.

Gedifferentieerd werken

Gedifferentieerd werken staat voor onderscheid maken en variëren. Want kinderen verschillen qua leeftijd, niveau, interesse en eigenheid. Ieder kind heeft een eigen begeleidingsplan. Er is ook een overeenkomst: ze zijn allemaal nieuwsgierig. Ze willen graag nieuwe dingen ontdekken en volgende stappen zetten. Door gedifferentieerd te werken, spelen we in op onderlinge verschillen en op de nieuwsgierigheid van ieder kind. In de praktijk betekent gedifferentieerd werken dat we aandacht hebben voor alle ontwikkelingsgebieden. Daar laten we onze aanpak op aansluiten. En we bieden variatie en keuze door de dag heen.

Aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (zie bijlage 1)

Met goed groepsmanagement zorgen we in het dagelijkse werk voor een gevarieerd aanbod. Dat aanbod sluit aan op alle ontwikkelingsgebieden, passend bij de vrije tijd van kinderen. We sluiten steeds aan bij waar de kinderen zijn qua leeftijd, ontwikkeling, interesse en eigenheid. De doelen leggen we vast in het begeleidingsplan. Zo blijft hun betrokkenheid hoog.

Variatie en keuze

We bieden variatie en keuze in een rijke uitdagende omgeving (met gevarieerde hoeken en materialen), met ruimte voor initiatief (met afwisseling tussen vrij spel en activiteiten), en altijd in dialoog (met inzet van de pedagogische interactievaardigheden). In de volgende hoofdstukken lees je daar meer over.

Beredeneerd en methodisch werken

Beredeneerd en methodisch werken staat voor: weten wat we doen. We laten kinderen doelgericht 'de zone van hun naaste ontwikkeling' ervaren. Dat betekent dat ze precies de juiste volgende stap kunnen zetten vanaf het punt waar ze nu staan in hun ontwikkeling. Hoe helpen we de kinderen daarbij? Om te beginnen leren we ze goed kennen. Dat doen we door dagelijks naar ze te kijken, met ze te praten en met ze te spelen. Vanuit kennis over het kind en het overleg met ouders plannen we het volgende aanbod. Dit leggen we vast in het begeleidingsplan. Zo zorgen we ervoor dat alle kinderen nieuwsgierig blijven en een volgende stap kunnen zetten als ze dat willen. We volgen steeds opnieuw de PDCA-cyclus van plan, do, check, act (plannen, uitvoeren, kijken hoe het werkt en bijsturen). Bij het beredeneerd en methodisch werken gebruiken we het begeleidingsplan.

Teamwerk

Een groep kinderen begeleiden vraagt om teamwerk. Wie doet welke taak en hoe verdelen we onze aandacht over de kinderen, binnen en buiten? Daar denken we samen over na. Regelmatig nemen we ruimte voor spelbeschikbaarheid: het rustig kijken naar het spel van kinderen of het meespelen met hun spel. Zo kijken de pedagogisch professionals dagelijks naar het welbevinden, de betrokkenheid en de persoonlijke ontwikkeling van kinderen. Op grond daarvan verdelen ze hun aandacht en taken. In het teamoverleg en bij het maken van de begeleidingsplanningen maken ze daar afspraken over. Tijdens het teamoverleg en het pedagogisch overleg onder leiding van een zorgcoördinator worden hier afspraken over gemaakt.

Samen kinderen volgen

Door bewust te kijken naar wat kinderen bezighoudt – Wat spelen ze? Hoe spelen ze? Hoe communiceren ze? Wat maken ze, en op welke manier? – leren we de kinderen beter kennen. We volgen hun ontwikkeling. Indien gewenst

heeft de mentor met de ouders een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. (zie 'Opvoeden doen we samen – met ouders').

Zo volgt onze locatie de kinderen in de bso:

De pedagogisch professionals observeren dagelijks ieder kind. De professionals proberen zo veel mogelijk aan te sluiten bij de behoefte van ieder kind door de omgeving aan te passen aan de interesses van ieder kind. Hierin is al een beeld geschetst tijdens het startgesprek (de intake).

Na de observatieperiode wordt in overleg met ouders en de betrokken verwijzer een begeleidingsplan opgesteld per kind. In dit begeleidingsplan worden indien noodzakelijk, de doelen opgesteld.

Wekelijks wordt er van ieder kind een rapportage geschreven in ons registratiesysteem Carefriend. Hierin wordt beschreven hoe de dag is verlopen en wordt er gerapporteerd op het welbevinden en betrokkenheid. En waar nodig worden bijzonderheden gerapporteerd.

Naar een andere groep

Gaat het kind naar een andere opvang of (behandel) locatie dan zorgen wij voor een eindverslag. In een eindgesprek wordt teruggekeken op de begeleiding en wat uw kind nodig heeft om zich fijn te voelen. Dit leggen we vast in een verslag en kunt u delen met de nieuwe opvang of behandel locatie.

Signaleren van bijzonderheden

Ontwikkelingsgerichte hulp biedt vraagt om een multidisciplinaire aanpak. Dit doen we door de ontwikkelbehoefte vanuit verschillende disciplines te ondersteunen. We observeren het kind en volgen het begeleidingsplan. Bijzonderheden worden altijd eerst besproken met de ouders en de verwijzer die de beschikking afgeeft. Signaleren we bijzonderheden, dan gaan we te werk volgens het protocol zorgstructuur. Naast het volgen van het protocol zorgstructuur werken we met een protocol grensoverschrijdend gedrag. Als we bijzonderheden signaleren in het gedrag zullen we dit ook altijd eerst met ouders en de betrokken verwijzer bespreken.

Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen

Samen volgen we dagelijks **het welbevinden en de betrokkenheid** van kinderen in samenhang met hun ontwikkeling. Daarbij gebruiken we het begeleidingsplan en het kinddossier in Carefriend. Zitten de kinderen goed in hun vel, zijn ze ontspannen en voelen ze zich veilig? Dan zit het goed met het welbevinden. Doen de kinderen tijdens het spelen en de activiteiten nieuwe ervaringen op? Zijn ze geboeid en gefascineerd door de activiteit? Zit er uitdaging in het spel of activiteit? Dan is ook de betrokkenheid hoog.

In het Pedagogisch Kompas, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG, staat uitvoerig beschreven hoe **welbevinden en betrokkenheid** voor ons de belangrijkste toetsstenen zijn om de ontwikkeling van kinderen te beoordelen. De mate van welbevinden en betrokkenheid daagt ons uit om de pedagogische kwaliteit voortdurend aandacht te geven. Daarbij nemen we steeds de vier pijlers onder de loep om onze aanpak te verbeteren:

Opvoeden doen we samen – Kunnen we onze samenwerking verbeteren? Met ouders, met elkaar en met andere organisaties?

In een rijke uitdagende omgeving – Hoe rijk en uitdagend is ons aanbod?

Met ruimte voor initiatief – Bieden we voldoende keuzevrijheid? Is het dagritme afgestemd op ruimte voor initiatieven van kinderen? Zijn onze activiteiten/spelimpulsen passend en verrijkend?

Altijd in dialoog – Weten we wat kinderen beweegt, wat kinderen bezighoudt en hoe we aansluiten bij hun behoeften en belevingswereld?

Aan welbevinden en betrokkenheid zien we hoe het gaat met een kind én met onze pedagogische kwaliteit. Jaarlijks monitoren en meten we die, zodat we zicht houden op wat we kunnen aanpakken. De jaarlijkse cyclus waarmee we onze pedagogische kwaliteit borgen bestaat uit deze fasen:

- De pedagogische praktijk wordt jaarlijks uitgevoerd door de zorgcoördinator door middel van de methodiek pedagogische praktijk in beeld (PIB)
- Vanuit die evaluatie pedagogische doelen bepalen.
- Werken aan de pedagogische doelen met acties die de vier pijlers versterken (via werkoverleg, coaching en/of scholing/training).
- Het effect van onze aanpak beoordelen door te kijken naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen.

Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

Onze locatie De Vijfkamp opent haar deuren per 18 augustus aanstaande. Een nieuwe locatie met een nieuw team. Zodoende zullen wij in 2025 de focus leggen op onderstaande Pedagogische basisdoelen:

- Teambuilding; Realisatie van een competent en een goed op elkaar ingespeeld team;
- Pedagogisch Klimaat; Het neerzetten van een veilig klimaat waarin voorspelbaarheid en een goede structuur staat voor alle kinderen;

De doelen worden bereikt d.m.v. coaching vanuit de Zorgcoördinator in het pedagogisch overleg en sturing vanuit de Gebiedsmanager vanuit het werkoverleg.

Tijdens het werkoverleg staat de Pedagogische Focus als standaard onderdeel op de agenda. Vanaf 18 augustus tot het einde van het jaar staan 3 werkoverleggen ingepland, onder leiding van de Gebiedsmanager.

Tijdens de Locatie Pedagogische Overleggen (LPO's) staat het Pedagogisch Klimaat centraal en wordt onder leiding van de Zorgcoördinator als team met elkaar besproken. De LPO's staan ook vanaf openen tot einde van het jaar 3 maal ingepland.

En tot slot wordt ook door middel van de inzet van PiB vanuit Zorgcoördinator geëvalueerd op de praktijk. Bij de start (Q3 van dit jaar) zal er een planning voor afname PiB volgen.

Opvoeden doen we samen – met andere organisaties.

Indien van toepassing op de begeleiding wordt er samengewerkt met de betrokken hulpverleningsinstanties.

Naam basisschool	Samenwerking
De Vijfkamp	De pedagogisch professionals van KluppluZ De Vijfkamp hebben en behouden nauw contact met de leerkrachten van de school de Vijfkamp. Ook wordt de intern begeleider uitgenodigd om aan te sluiten bij de geplande Locatie Pedagogische Overleggen en zal de Gebiedsmanager de directeur eens per kwartaal uitnodigen voor overleg.

Samenwerken met andere organisaties

Onze locatie werkt samen met:

- Alle andere disciplines binnen KluppluZ;
- Schoonmaakbedrijf school;
- Vakgerichte medewerkers, bijv. Logopedie, fysiotherapie of ergotherapie;
- Betrokken Generalist/Klantmanager van de Gemeente
- Samenwerkingsverband voor het onderwijs
- En waar nodig met andere betrokken hulpverlening van het gezin

In een rijke uitdagende omgeving.

In dit hoofdstuk: indeling van de ruimte, inrichting van de hoeken en plekken, geordend materiaal, buitenruimte, duidelijkheid voor ieder kind.

Verschillende soorten vestigingen

Alle vestigingen van KluppluZ zijn anders. Sommige vestigingen zijn zelfstandig, andere hebben een lokaal in een school. Op iedere vestiging denken pedagogisch professionals creatief na over de best mogelijke invulling van de rijke uitdagende omgeving. De belangrijkste uitgangspunten staan in de volgende alinea's beschreven.

Binnen de gespecialiseerde opvang proberen we de indeling van onze vestiging zo uniform mogelijk vorm te geven. Zo werken we binnen alle vestigingen met dezelfde indeling van de ruimte. Dit betekent dat op alle groepen de ruimte is ingedeeld met dezelfde (speel) hoeken en werken we met een basisuitrusting voor het spelmateriaal.

De algemene indeling van onze vestiging ziet er zo uit:

KluppluZ heeft een eigen lokaal, wat zich bevindt in een rustig gedeelte van het gebouw, omringt door de bibliotheek en een aantal kantoorruimtes. De klassen bevinden zich ook in de buurt. KluppluZ heeft een eigen

ingang, waar de pedagogisch professionals de ouders en kinderen ontvangen. Er wordt op sommige momenten ook gebruik gemaakt van de gymzaal, het handvaardigheidslokaal, de keuken en het buitenplein.

Inrichting van de hoeken en plekken

We zoeken, soms samen met de kinderen, naar gevarieerde materialen. Alle kinderen kunnen iets van hun niveau vinden en hebben voldoende keuze. Kinderen kunnen naast of met elkaar bezig zijn met voldoende materialen. Het materiaal wordt regelmatig aangevuld en afgewisseld. Verder zijn er in elke groep materialen en illustraties te vinden waarop verschillende culturen en rollen zichtbaar zijn. Daarnaast liggen er veilige echte materialen die passen bij de leeftijd – bijvoorbeeld een fototoestel – en open materiaal waar kinderen zelf betekenis aan kunnen geven zoals dozen, takken of lege melkpakken. Veilige echte en open materialen bieden extra kansen voor verdiepend spel.

Geordend materiaal

De materialen zijn overzichtelijk geplaatst en zo nodig gelabeld. Die ordening helpt onszelf, maar is ook belangrijk voor het spel of de activiteit van kinderen. Ze kunnen het materiaal vinden en gemakkelijk opbergen. Ook voor ouders kan het handig zijn om overzicht te hebben. Soms bewaren kinderen gemaakte spullen een tijdje, bijvoorbeeld om er de volgende keer mee verder te gaan of om iets tentoon te stellen. We streven ernaar ook daar een plek voor te reserveren.

Buitenruimte

We streven naar een uitnodigende buitenspeelplaats. Buiten hebben kinderen andere spelmogelijkheden en ze doen er belangrijke ervaringen op. Ook buiten is er een zichtbare verdeling van de ruimte. We streven naar een veilige, gevarieerde ondergrond die past bij het spel – bijvoorbeeld gras, steen, zand of een ondergrond met een klein niveauverschil. Ook zorgen we samen met school of andere gebruikers, voor gevarieerde buitenmaterialen die gemakkelijk te vinden en op te ruimen zijn. Elke dag willen we graag buiten kunnen zijn.

Duidelijkheid voor ieder kind

Een rijke uitdagende omgeving houdt in dat de indeling ook geschikt is voor kinderen die aan het wennen zijn, het Nederlands nog moeten leren of om een andere reden duidelijkheid nodig hebben. De indeling spreekt daarom grotendeels voor zich – zonder dat er veel mondelinge uitleg nodig is. Kinderen kunnen rustig en geconcentreerd spelen. Dankzij labels begrijpen ze waar de hoeken voor staan en wat er in de hoeken te vinden is. Er is voldoende spel materiaal dat kinderen zonder woorden kunnen gebruiken, en speelgoed dat makkelijk uit te leggen is door iets voor te doen.

Met ruimte voor initiatief.

Vrij spel en uitnodigende activiteiten

Tijdens een BSO middag wordt er gewerkt met vaste speel- en eetmomenten. Er wordt gewerkt met een planbord waar de kinderen een keuze kunnen maken in welke hoek ze willen spelen. We plannen activiteiten in per half uur en waar nodig kan dit ook per kwartier. De planning wordt gemaakt op een planbord. Tijdens een BSO middag wordt er in ieder geval 1 keer naar buiten gegaan. Tijdens de vakanties en bij de dagopvang wordt er minimaal 2 keer naar buiten gegaan. Tijdens een BSO middag is er 1 eetmoment en tijdens vakanties en bij de dagopvang zijn er 2 eetmomenten en een lunch.

Onze globale dagindeling ziet er zo uit:

Tijdens schoolweken komen op de woensdag en vrijdag de kinderen om 12:45 uur de groep binnengelopen. Bij binnenkomst maken de kinderen een praatje met de groepsleiding over de schooldag of het weekend. Via de emotie-meter maken zij met hun eigen knijper kenbaar hoe zij zich die dag voelen.

Vervolgens maken de kinderen een planning aan de hand van pictogrammen voor een dagdeel of per half uur. Dit doen zij individueel of samen met een pedagogisch professional.

De planning is verdeeld in tijdsblokken van een half uur, mits dit haalbaar is voor een kind. Per half uur kan een kind een kleur ophangen. De kleuren zijn verbonden aan de hoeken in de groepsruimte. Daarna gaan we lunchen.

Om 15:30u gaat de groep gezamenlijk naar buiten.

Om 16:00u wordt er met z'n allen fruit gegeten. De kinderen vervolgen daarna hun eigen planning.

Rond 17:00/ 17:30 worden de meeste kinderen opgehaald, zodat er ruimte is om nog een overdracht aan de ouder(s)/ verzorger(s) te geven.

Om 18:00uur sluiten de deuren van KluppluZ.

Op maandag, dinsdag, en donderdag ziet de dag er hetzelfde uit, met uitzondering van de lunch.

Tijdens vakanties en studiedagen zijn de kinderen welkom vanaf 08:30 uur. De invulling van een vakantie- of studiedag staat verder uitgeschreven onder het kopje 'vakantieopvang en opvang op vrije dagen'.

Eten en drinken

Tijdens de bso zijn er groepsmomenten waarop de kinderen samen eten en drinken. We zien de eetmomenten als een belangrijke sociale activiteit en vinden sfeer en een gezellige aankleding belangrijk. De pedagogisch professionals laten kinderen kennismaken met een gevarieerd aanbod aan smaken en texturen. We vinden het belangrijk dat kinderen meegenomen worden in het gehele proces van de productie van voeding. Daarom stimuleren we het ondernemen van activiteiten die gerelateerd zijn aan voeding, zoals zelf groente en fruit kweken, samen koken en daarvoor samen boodschappen doen. Samen koken is een mooie manier om kennis te maken met andere voedingsmiddelen, andere culturen en gevarieerde maaltijden. Benieuwd naar ons voedingsbeleid? Dit ligt ter inzage op onze vestiging.

Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Tijdens de vakantie of op schoolvrije dagen zijn kinderen langere dagen bij ons. We hebben dan een ander dagritme met afwisseling tussen vrij spel en uitnodigende activiteiten.

Onze dagindeling in de vakantie of tijdens een schoolvrije dag ziet er zo uit:

De kinderen worden gebracht vanaf 08:30 uur. Zij mogen ook later komen.

De kinderen maken (eventueel samen met de pedagogisch professionals) een planning aan de hand van pictogrammen voor een dagdeel of per half uur.

Tot 10:00 uur vinden er activiteiten plaats. Daarna worden de handen gewassen, wordt er gezamenlijk fruit gegeten en drinken we water, thee of melk.

Na het tafelmoment gaan we naar buiten, wanneer het weer dit toe laat. Wanneer de kinderen niet buiten kunnen spelen proberen wij een activiteit aan te bieden in de gymzaal zodat de kinderen hun energie kwijt kunnen en wat meer bewegingsruimte hebben.

Na het buitenspelen of de gymactiviteit mogen de kinderen weer opnieuw een dagplanning maken tot het volgende eetmoment 12.30 uur.

Om 12:30 uur eten we boterhammen en drinken we melk, water of thee.

Daarna mogen de kinderen een planning maken tot het pictogram van 'het fruit'. Er wordt dan gezamenlijk fruit gegeten, met daarna een cracker. We spelen nog even buiten en daarna start de laatste planning. De kinderen kunnen dan plannen tot het pictogram van 'het huis'. Met deze pictogram kunnen de pedagogisch professionals op het bord aanduiden hoe laat een kind wordt opgehaald. Hierdoor weten kinderen tot hoe lang ze kunnen spelen en wat ze nog kunnen doen. Dit geeft duidelijkheid en houvast voor de kinderen.

Op vakantiedagen organiseert de groepsleiding activiteiten m.b.t. een thema passend bij de tijd van het jaar, o.a. knutselen, naar het park, bakken etc. De inzet van de activiteit is passend bij de groepsbehoefte van dat moment en/of de behoefte van het individuele kind.

Altijd in dialoog.

In dialoog zijn betekent dat er wederzijds contact is. Oftewel, vertaald naar de dagelijkse praktijk: dat er interactie is tussen pedagogisch professionals en kinderen – en tussen kinderen en volwassenen onderling. De pedagogische wetenschappen onderscheiden zes interactievaardigheden. Onze pedagogisch professionals zetten die vaardigheden dagelijks in, zodat kinderen zich veilig en op hun gemak voelen bij ons.

De zes interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit is reageren op wat kinderen willen, denken en voelen – door oog te hebben voor signalen, non-verbaal en verbaal, en door een kind aan te voelen. Het gaat over geborgenheid bieden, een vertrouwensrelatie aangaan en kinderen erbij laten horen in een positieve groepssfeer. Voorbeelden daarvan zijn luisteren, de aai over de bol, het oogcontact, de knipoog, interesse en nieuwsgierig zijn naar het kind. Ook gaat het bij sensitieve responsiviteit over aanmoedigen en bevestigen: kinderen de mogelijkheid geven om nieuwe dingen te ontdekken. Voorbeelden daarvan zijn belangstelling tonen, betrokken zijn bij wat het kind doet, steun bieden bij moeilijke momenten en enthousiasme van het kind delen.

Respect voor autonomie

Respect voor autonomie is kinderen de ruimte geven om zelfstandig te doen wat ze zelfstandig kunnen. Respect voor autonomie is ook: kinderen de kans geven vanuit eigen interesses bezig te zijn en keuzes te maken, zelf te experimenteren en ontdekkingen te doen. Als pedagogisch professionals lokken we ideeën en initiatieven uit, betrekken we kinderen bij het bepalen van regels en afspraken, stellen we oplossingsgerichte vragen en hebben we reële verwachtingen. Kinderen voelen het wanneer ze serieus worden genomen. Dan ontwikkelen ze eigenwaarde en kunnen ze zich betrokken voelen bij de groep, het spel en de activiteiten.

Structuur bieden en leidinggeven

Door structuur te bieden orden je de wereld om kinderen heen. Alle kinderen hebben daar behoefte aan. Structuur geeft ze het houvast dat ze nodig hebben om zelfstandig aan de slag gaan. Voorbeelden daarvan zijn een overzichtelijke speelleeromgeving, een begrijpelijke dagindeling, een beperkt aantal consequente en duidelijke regels die uitgelegd worden aan kinderen, voorspelbaar en duidelijk gedrag van pedagogisch professionals. Structuur bieden en leidinggeven lijkt het tegenovergestelde van respect voor autonomie, maar ze vullen elkaar aan als ze in evenwicht zijn. Voor elke (leeftijds)groep en voor elk kind ligt dat evenwicht weer anders.

Ongewenst gedrag ombuigen naar gewenst gedrag

Hoe gaan we om met ongewenst gedrag? Kinderen willen zich geaccepteerd voelen zoals ze zijn. Inclusief hun emoties en belevingen, ook op momenten dat ze boos, druk of naar binnen gekeerd zijn. We gaan er vanuit dat het kind met zijn gedrag een bedoeling heeft, ook al is dat gedrag niet altijd effectief of gewenst. Allereerst proberen we daarom de intentie van kinderen te begrijpen. Er zijn veel redenen voor ongewenst gedrag, bijvoorbeeld niet weten dat iets niet

mag, van slag zijn door een gebeurtenis of iets dat nog niet lukt, meer uitdaging nodig hebben of temperamentvol zijn. Het gedrag kan ook bij de ontwikkelingsfase horen. Grenzen liggen voor ieder kind en professional anders. Wat voor de een bijvoorbeeld als agressief, te fysiek of beangstigend overkomt, valt voor de ander best mee. Dat heeft te maken met karaktereigenschappen, ervaringen en normen en waarden van kinderen, ouders en professionals. Het is daarom lastig om iedere vorm van ongewenst gedrag precies af te bakenen.

Conflicten zien we ook als leermomenten voor de (sociale) ontwikkeling. Kinderen leren hun gevoel en mening te laten horen en zien. Ze leren zichzelf en de ander beter te begrijpen en oplossingen te zoeken. Daardoor leren ze sociale en morele regels. Het doel van ombuigen van ongewenst naar gewenst gedrag is dat het kind met (zelf)vertrouwen weer verder kan met het sturen van zijn eigen gedrag. Kinderen voelen zich ook veiliger als ze weten dat er iemand aanwezig is die ingrijpt als het even niet gaat, die ondersteunt of juist begrenst. Iemand bij wie ze kunnen checken of wat ze doen ook kan.

Er zijn veel manieren waarop pedagogisch professionals kunnen reageren op ongewenst gedrag: een non-verbale reactie geven, een grapje maken, kinderen positief herinneren aan een regel, gedrag benoemen dat gewenst is, ik-boodschappen geven over het gedrag van het kind, kinderen even uit de situatie halen om te herstellen en soms ook negatief gedrag negeren en positief gedrag juist aanmoedigen. Benieuwd naar ons beleid mbt ongewenst en grensoverschrijdend gedrag? Dit ligt ter inzage op onze locatie.

Praten en uitleggen

Bij deze interactievaardigheid gaat het om hoe we aansluiten bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau en de behoefte van kinderen. We geven uitleg in een rustig tempo met een logische opbouw, zodat kinderen de uitleg goed begrijpen.

Praten en uitleggen gaat ook om overleg met de kinderen: op de bso mogen ze al veel meebepalen. We voeren allerlei gesprekken met de kinderen. Afhankelijk van hun leeftijd en ontwikkelingsniveau komen kinderen bij ons met hun waarom-vragen, feitelijke vragen of filosofische vragen; vertellen ze al volop en geven hun mening; kunnen ze zich steeds beter concentreren op een onderwerp. Ook hanteren ze de gespreksregels vaak al goed. Ze gaan bijvoorbeeld goed om met beurtwisseling, luisteren, vertellen en focussen.

De onderlinge omgang is gebaseerd op plezier, aandacht, oprechte interesse, begrip, respect en duidelijkheid. We creëren een positieve communicatieve sfeer door regelmatige beurtwisselingen – zowel een-op-een als in groepssituaties. Soms bouwen we gesprekken uit om het denkvermogen van kinderen te prikkelen. In een groepssituatie proberen we iedereen te betrekken bij wat er gebeurt. We letten erop dat alle kinderen aan het woord kunnen komen. Nederlands is de voertaal, maar in sommige werksituaties kan een pedagogisch professional een andere taal gebruiken in het belang van het kind. Soms gebruiken we gebaren, mimiek of beeldmateriaal.

Ontwikkeling stimuleren

De interactievaardigheid 'Ontwikkeling stimuleren' zetten we in tijdens allerlei situaties en activiteiten. Bij de bso zijn kinderen in hun vrije tijd. We bieden kinderen een ontspannen, veelzijdige en uitnodigende opvang. Ze ontwikkelen zich via muziek en toneel, beeldende expressie, boeken en films, techniek en ruimtelijk inzicht, de natuur, sport en bewegen, digitale ervaringen en soms ook huiswerk van school. Bij de bso doen ze in alle ontwikkelingsgebieden ervaringen op, passend bij hun eigen tempo, interesses en mogelijkheden. Dat gaat op een ontspannen manier.

Kinderen zijn van zichzelf nieuwsgierige ontdekkers en onderzoekers, en wij begeleiden ze op hun ontdekkingstocht. We kennen de kinderen en hun interesses en mogelijkheden. Daardoor zien we in allerlei spelsituaties en activiteiten kansen voor begeleiding. Per situatie kiezen we wat we doen: intenties en plannen van kinderen verwoorden of helpen uitvoeren, samen nadenken over nieuwe materialen of nieuwe ideeën bij een vertrouwd spel, open vragen stellen, samen oplossingen zoeken, indrukken verwerken, kinderen bij elkaar betrekken, meespelen, om voorbeelden

vragen, voorbeelden geven, instructie geven en nog veel meer. We helpen kinderen ook als ze iets nog niet helemaal alleen kunnen of durven. Kortom: we stimuleren de ontwikkeling op alle mogelijke manieren.

Begeleiden van onderlinge interacties

Met deze interactievaardigheid sluiten we het hoofdstuk af. Als pedagogisch professionals begeleiden we de onderlinge interacties van kinderen en het groepsproces. Dat doen we met begrip, respect, interesse en duidelijkheid. Waarbij voelt dit kind zich veilig in de groep? Wat is voor dit kind de volgende stap? Daar denken we constant over na. Kinderen leren volop van elkaar, ze vullen elkaar aan en ze hebben plezier in samenzijn en erbij horen. We ondertitelen contactmomenten en initiatieven van kinderen en zetten ons in voor een groepssfeer waarbij ieder kind zichzelf kan zijn en mee kan doen. We praten over diverse onderwerpen en zijn nieuwsgierig naar verschillende ideeën en meningen. Verder creëren we gezamenlijkheid door bijvoorbeeld feestjes te vieren, rituelen uit te voeren, (groeps)herinneringen te koesteren met foto's en verhalen, vriendschappen te zien en te waarderen. Zelf laten we goed voorbeeldgedrag zien. Waar het kan, laten we kinderen meedenken en beslissen. Door kinderen vaak te laten werken in kleine groepen (bijvoorbeeld bij activiteiten), geven we kinderen de kans om elkaar goed te leren kennen.

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

In dit hoofdstuk: extra aspecten van het pedagogisch beleid, conform de eisen in de Wet Kinderopvang en jeugdwet

Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt

Op onze locatie verlaten de kinderen soms de basisgroep.

De eigen basisgroep is voor kinderen een veilige basis. Vanuit veiligheid en vertrouwen willen kinderen hun wereld vergroten en ervaren wat er achter de vertrouwde deur gebeurt. Door soms de basisgroep te verlaten, krijgen kinderen meer ruimte om op ontdekkingstocht te gaan of te spelen met andere kinderen. Binnen onze vestiging maken we gebruik van de gymzaal van de school of brengen we een bezoek aan de supermarkt of gaan we naar het park voor een picknick.

Extra opvang afnemen

Ouders hebben bij ons **niet** de mogelijkheid voor het afnemen van extra opvang.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Volgens de Wet Kinderopvang moet er per locatie vijftig uur per jaar beschikbaar zijn voor pedagogisch beleid en tien uur per fte voor coaching. De pedagogisch beleidsuren zijn bestemd voor de totstandkoming en uitvoering van beleidsvoornemens (zie 'Pedagogische kwaliteit, onze focus voor het komende jaar'). De coachingsuren worden ingezet om pedagogisch professionals te coachen bij hun werkzaamheden. De concrete inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en coach is op te vragen bij de locatie.

De gebiedsmanager van de locatie en de zorgcoördinator (pedagogisch coach van de locatie) zijn, in actieve samenwerking met de pedagogisch professionals, samen verantwoordelijk voor de bewaking en innovatie van het pedagogisch klimaat op de groepen binnen de locatie.

De rol van de gebiedsmanager hierin is als volgt:

Implementatie van de pedagogische beleidsvoornemens op eigen locatie, bijvoorbeeld:

- Bespreken van het pedagogisch beleid met ouders en de oudercommissie.
- Zorg dragen voor implementatie van nieuwe wet- en regelgeving.
- Zorg dragen voor implementatie van nieuwe werkinstructies.
- Implementatie van het kindvolgsysteem.

De rol van pedagogisch coach wordt bij KluppluZ ingevuld en uitgevoerd door de zorgcoördinator:

- Medewerkers en teams op de werkplek coachen in hun pedagogische ontwikkeling. Bijvoorbeeld tijdens gerichte kind- en groepsobservaties of (on)geplande locatiebezoeken.
- Pedagogisch klimaat in beeld brengen met behulp van de methodiek Pedagogiek in beeld (PIB) waarin twee domeinen van het pedagogisch klimaat in beeld worden gebracht.
- Een actieve bijdrage leveren als voorloper van pedagogische veranderingsprocessen. Bewaken van de pedagogische kwaliteit door evaluaties en tussentijdse bijstellingen.
- Begeleiding bieden aan en meedenken met medewerkers bij de bijeenkomsten van de kindbesprekingen.
- Zorg dragen voor de juiste randvoorwaarden voor de intervisiebijeenkomsten van de medewerkers.
- De kwaliteit van het pedagogisch klimaat bewaken en dit bespreken met de leidinggevende. Dit doet de coach samen met de gebiedsmanager en de pedagogisch medewerkers.
- Actieve bijdrage leveren aan pedagogische veranderingsprocessen tijdens kindbesprekingen en LPO's en RPO's (Regionaal- en Locatie Pedagogisch Overleg).

- Bewustwording creëren om positief en actief bij te dragen aan inclusief werken tijdens observaties, locatiebezoeken, kindbesprekingen en LPO's en RPO's.
- Begeleiding van en meedenken met medewerkers in werkoverleg en teamvergadering, met de doorontwikkeling van het Pedagogisch Kompas en met de voortdurende vertaling van de aanpakfactoren naar het praktisch handelen.
- Coaching van individuele pedagogisch professionals bij het vormgeven van de mentortaken voor de individuele kinderen.

Iedere locatie heeft per jaar 4 keer een regionaal pedagogisch overleg (RPO). Deze bijeenkomsten zijn ieder 2 uur, dus in totaal 8 uur, onder leiding van de zorgcoördinator. Ook heeft een locatie 5 keer per jaar een Locatie Pedagogisch Overleg (LPO) waarin o.a. kindbesprekingen aan bod komen. Deze overleggen zijn 2 uur, dus in totaal 10 uur, onder leiding van de zorgcoördinator. Aan iedere locatie is een zorgcoördinator gekoppeld voor minimaal 5 uur per week en een gebiedsmanager voor 6 uur per week.

Opleidingsplan

Pedagogisch professionals moeten hun kennis en -vaardigheden jaarlijks onderhouden. We stellen ieder jaar een opleidingsplan op en voeren dat uit. Na afloop evalueren we het plan, de uitvoering en de behaalde doelstellingen. Het gaat om de volgende onderwerpen: (dit moeten we nog samen invullen).

Bijzonderheden van onze locatie en gemeentelijke eisen

- Voor ieder kind is verplicht een smart geformuleerd begeleidingsplan beschikbaar;
- Binnen onze vestiging werken wij vanuit het Pedagogisch Kompas en waar nodig kunnen wij aanvullend gebruik maken van diverse methodieken zoals "Geef me de vijf", Nederlands met Gebaren en hebben we hulpmiddelen beschikbaar om te werken aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.
Afspraken in ons inkoopcontract van de gemeente zijn leidend in werkzaamheden.
- Medewerkers binnen KluppluZ zijn deels HBO geschoold en SKJ geregistreerd en deels MBO 4 opgeleid, dit is afhankelijk van de Gemeente waarin de vestiging zich bevindt en de daarbij horende eisen die worden gesteld;

Bijlage 1.

De ontwikkelingsgebieden op een rij

Alle ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en zijn even belangrijk. Bij Wij zijn JONG willen we kinderen brede ervaringen op laten doen, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot creatieve denkers en doeners. Die ontwikkeling is voortdurend aan de gang. En alle stappen die de kinderen zetten, doen ertoe voor ons. Lees de voorbeelden per ontwikkelingsgebied en zie de kinderen groeien – van 0 tot en met 12 jaar en ouder.

De acht ontwikkelingsgebieden:

1. **De sociale en emotionele ontwikkeling.** Van goed in je vel zitten, je veilig voelen en welbevinden naar vertrouwen hebben in jezelf en anderen, samenzijn, samen spelen, belangstelling hebben voor elkaar, samen genieten, samen delen, keuzes maken, plannetjes maken en terugkijken, troosten en getroost worden, samen vieren, samen regels maken, afspraken nakomen, onenigheid oplossen, opkomen voor jezelf en de ander, je identiteit vormen door vergelijking, verantwoordelijkheid voor elkaar dragen, participeren, anderen accepteren en met anderen omgaan, competitie, genieten van elkaar, samenwerken, etc.
2. **De motorische ontwikkeling.** De grote en de kleine motoriek. Van het pakken van je voetje naar om kunnen draaien, kruipen, lopen, balanceren, de bal rollen, strepen zetten met de kwast, een autootje laten rijden, een trein vastmaken, lopen over een streep, fietsen, dansen, schrijven, fluiten, voetballen, turnen, bouwen met fijne materialen, etc.
3. **Taal en communicatie/taalvaardigheid.** Van horen, huilen, kijken en brabbelen, naar luisteren, praten, een gesprek voeren, rijmen, lezen, schrijven, gedichtjes maken, verhalen bedenken en informatie tot je nemen.
Taal is een middel om uit te drukken en met anderen te delen wat je ervaart, voelt, denkt of wilt. Taal omvat spraak, dus het beheersen van klanken. Bij passieve taal gaat het om het vlot verstaan van dialogen, opdrachten, liedjes, verhalen, toneelstukjes en filmpjes.
4. **Rekenprikkel.** Van 'daar pas ik wel tussen' naar meten van de hoogte, breedte en diepte. Van rekening houden met één eigenschap tegelijk naar rekening houden met meer eigenschappen. Van willekeurig tellen van de getallen 1, 2, 7, 5, 10 naar het uitrekenen van $4 \times 12 = 48$. Van drie blokken op elkaar zetten naar werken vanuit een bouwtekening tot er een kasteel staat. Van verschil voelen tussen zacht, hard, nat, droog, licht en zwaar naar onderscheid maken tussen kleuren, vormen, structuren, hoeveelheden, etc.
5. **Muzikale en beeldende expressie.** Van geluiden horen, muziek luisteren, beelden en bewegingen zien en maken naar zingen, dansen, tekenen, schilderen, kleien, kleuren, structuren zien, composities maken, etc.
6. **Morele ontwikkeling en begrijpen van de sociale wereld.** Van voelen dat we van je houden en dat je erbij hoort naar voelen en weten dat je wordt gewaardeerd, nadenken over wat wel en niet mag en waarom, nadenken over wat een 'goed' mens is, nadenken over de verschillen tussen mensen, respecteren van anderen, etc.
7. **Verstandelijke ontwikkeling/denkontwikkeling.** Van doen, ervaren en ontdekken naar steeds meer concrete kennis van de mens en de wereld om je heen, abstracte begrippen, filosofische wijsheden, begrijpen van de fysische wereld – van zandkorrel tot sterrenstelsel – en de levende natuur, begrijpen hoe voorwerpen zich gedragen in allerlei situaties en combinaties met elkaar (bijvoorbeeld het effect van water op papier), de effecten van handelingen op objecten kunnen voorspellen (bijvoorbeeld hoe de bal gaat rollen), vertrouwd raken met allerlei technische en digitale middelen en toepassingen, etc.
8. **Zelfsturing en ondernemingszin.** Van willekeurig exploreren naar bewust voor je spel kiezen. Van weten wat je wilt naar initiatief nemen en stappen zetten om je doel te bereiken. Van met wilskracht iets oppakken, doelen stellen en keuzes maken naar scenario's voor acties verzinnen, afstand kunnen nemen en leren uit ervaring. Van leren omgaan met moeilijkheden en obstakels naar problemen oplossen.

Bijlage 2.

Activiteiten domeinen

Binnen Wij Zijn JONG werken we met verschillende domeinen om ervoor te zorgen dat er een gevarieerd en afwisselen activiteiten aanbod is. Een kind ontwikkelt zich op diverse gebieden. Door het gebruik van verschillende domeinen kunnen wij activiteiten aanbieden die alle ontwikkelgebieden van kinderen aanraken. Hierdoor kunnen wij de ontwikkeling van kinderen optimaal stimuleren. Dit doen we samen, in een rijke en uitdagende omgeving, met ruimte voor eigen initiatief en altijd in dialoog. Daarnaast verhogen activiteiten de betrokkenheid en het welbevinden van kinderen. Om een gevarieerd keuze-aanbod te organiseren voor kinderen, maken we gebruik van zes domeinen.

Beleef

Buitenspelen is voor kinderen een kans om de omgeving te verkennen en avonturen te beleven. Het kind kan zijn fysieke grenzen testen, zich uiten, zijn zelfvertrouwen opbouwen en in de natuur spelen. Als kinderen buiten zijn, hebben ze meer ruimte en vrijheid voor grotere bewegingen zoals rennen, springen en gooien. Dergelijke lichamelijke activiteiten zijn goed voor de gezondheid, conditie en lichamelijke ontwikkeling van kinderen.

Beweeg

Voldoende bewegen is essentieel voor een gezond leven. Plezier beleven aan bewegen is het allerbelangrijkste voor het jonge kind. We proberen dit zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden in ons dagelijkse programma. Regelmatig bewegen is namelijk belangrijk voor de gezondheid en goede ontwikkeling van kinderen.

Ontmoet

Wie ben jij? Wat kan ik van jou leren? Wij stimuleren kinderen om anderen te ontmoeten. Zich met hen te verbinden, krachten te bundelen; binnen en buiten hun groep. Want door andere mensen te ontmoeten en samen te vieren, ontdek je beter wie je zelf bent en wat jouw plekje op de wereld is. Zo kun je in de toekomst met zelfvertrouwen de keuzes maken die horen bij het leven.

Click

De ontwikkeling op het digitale vlak gaat enorm snel en overal kom je in aanraking met media. Door samen digitale spellen te spelen, ontwikkelen kinderen hun sociale en communicatievaardigheden. Ze leren samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen.

Experimenteer

Spelenderwijs ontdekken kinderen hun technische vaardigheden. We stimuleren en moedigen de onderzoekende en ontwerpende houding van kinderen aan. Kinderen gaan zo creatief denken en innoveren, vernieuwende oplossingen verzinnen, kansen zien en originele ideeën bedenken.

Maak

Kunst, theater en muziek zijn creatieve uitdrukkingen van ervaringen, emoties en andere kwaliteiten. Via dit domein laten we kinderen kennismaken met deze verschillende disciplines. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van creativiteit en expressie bij kinderen.

Bijlage 3.

Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

- Formulier overzicht professionals in opleiding, stagiairs
- Formulier Inzet pedagogisch beleidsmedewerker en coach
- Formulier overzicht jaarlijkse coaching en opleiding
- Begeleidingsplan (in Carefriend
- Jaarkalender Pedagogiek en Kwaliteit vestigingen

Bijlage 4.

Begrippenlijst

Bso

Buitenschoolse opvang. De naschoolse opvang.

LRK-nummer

Unieke registratienummer voor iedere kinderopvanglocatie. Dit nummer is opgenomen in het Landelijke Register Kinderopvang.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep.

Bijlage 5.

Gebruikte literatuur

Boonstra, M. & IJ. Jepma (2016). *Lerenderwijs. Samenwerken aan pedagogische kwaliteit in de kinderopvang*, Springer Media B.V.

De Bruin, C. (2004). *Geef me de vijf*. Graviant Publisher, Doetinchem.

Fukkink, R., redactie (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. BKK. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.

GGD GHOR Nederland & Nederlands Jeugdinstituut (Nji), *Veldinstrument observatie pedagogische praktijk kindercentra en peuterspeelzalen december, 2014* Utrecht.

Hoex, J., (2010). *Een solide basis voor positief jeugdbeleid*. Nederlands Jeugdinstituut.

ISSA, VBJK, Mutant (2016) *Europees kader voor kwaliteit (*Nederlandse samenvatting)* - European Quality Framework ECEC/ EQF.

Keulen, van, A., Leseman, P., Wanningen, K. & Kool, C. (2015). *Kwaliteitskader voor educatie van het jonge kind*. Nuvoorlater.nl

Keulen, A. van & E. Singer (2012), *Samen verschillend. Pedagogisch kader diversiteit in kindercentra 0-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Laevers, F., Silkens, K., & Declercq, B. (2020). *Ervaringsgericht werken in de voorschoolse kinderopvang*. Lannoo.

Laevers, F., Buyse, E., Daems, M. Declercq, B. (2016). *Welbevinden en Betrokkenheid als toetsstenen voor kwaliteit in de kinderopvang* (Uitgave kennisdossier kinderopvang BKK). Utrecht: BKK.

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra (2017). *Bouwstenen voor een pedagogisch kwaliteitskader Kinderopvang*.

Leseman, P., Veen, A. redactie (2016). *Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit voorschoolse instellingen. Resultaten uit het pre-COOL cohortonderzoek*. Kohnstamm Instituut.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2009). *De NCKO kwaliteitsmonitor*. SWP.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2012). *De kwaliteitsmonitor BSO*. SWP Amsterdam.

Riksen -Walraven, M. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Vossiuspers AUP, Amsterdam.

Schreuder, L., M. Boogaard, R. Fukkink & J. Hoex (2011), *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Singer, E., & De Haan, D. (2021)). *Speels, liefdevol en vakkundig*. SWP.

Singer, E. & L. Kleerekoper (2009), *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Elsevier gezondheidszorg, Maarssen.

Singer, E., Van Keulen, A., Saiz, A. B., & Roetman, A. (2012). *Samen verschillend*. Reed Business Education.

Strik, A., Schoemaker, J., (2018) *Interactievaardigheden. Een kindvolgende benadering*. Bon Stafleu van Loghum, Houten.